

Verslag Vogelwerkgroep IVN Valkenswaard-Waalre

ivn natuur
educatie

Onderwerp: Brouwersdam en omgeving

Datum: 31 januari 2026

Soms kun je als vogelaar veel geluk hebben. Zeker met het weer. Voor 2026 heeft onze Vogelwerkgroep voor 10 januari een wandeling gepland op de Brouwersdam en omgeving. Om glijden van de auto met het slechte weer te voorkomen, wordt de wandeling uitgesteld. In plaats daarvan kiezen we ervoor om de wandeling op 31 januari over de pier van IJmuiden in te ruilen voor Zeeland. En dat is tot de laatste avond toch een gok. De weersberichten voor Scharendijke e.o. laten toch 75% neerslag zien. Maar deze werkgroep is niet bang. Niet één van ons stelt voor om de trip toch maar weer uit te stellen. Niet uit angst om dat te melden hoor. Nee er is gewoon geen angst voor een beetje water en kou.

Het is 31 januari 2026 07.29 uur als we nog op twee leden staan te wachten. Eigenlijk zijn we al tien minuten klaar voor vertrek maar we wachten toch. En het typische is dat één van die twee er altijd heel vroeg bij is. Wat blijkt? De chauffeur heeft gebeld iets later te zijn om nog even koffie te zetten om mee te nemen. Klokslag 07.32 uur arriveren dan die laatste twee. Te laat natuurlijk maar we zijn sociaal. En weet je? De nog laat gezette koffie wordt uiteindelijk ook nog vergeten. De dag start dus goed.

Aan de Bosstraat wordt nog snel de route doorgesproken en de navigatie ingeschakeld. We gaan eerst met 14 man naar het Zeeuwse Oude Tongen aan het Grevelingenmeer om



flamingo's te bewonderen. Toch een aardige tijd rijden. Tijd die in onze auto is gevuld met praten over van alles.

Eenmaal op het afgesproken punt bij de windmolens langs de Rijksweg N59 blijkt de weersapp gelijk te krijgen. Het is grauw en het miezert.

Op een rij om de flamingo's te bewonderen (Foto Jack).

En of het weer al niet vervelend genoeg is, moeten we ook wachten op de auto die als eerste vertrok. En hoe het mogelijk is, weten we niet, maar deze chauffeur weet ook nog eens op een alternatieve manier naar de afgesproken plek te rijden. Oké. We lopen door het tunneltje onder de rijksweg en komen binnen twee minuten aan bij de flamingo's. Helaas staan ze wat verder van ons vandaan, maar ze zijn nog steeds even mooi. Een ware tropische verrassing die het hele jaar in Nederland te vinden is.



Ook flamingo's gaan in de ruststand met het grauwe weer (Foto Frank).

Lang duurt ons verblijf bij de Grevelingen niet. Regen gooit roet in het eten. Daarom vertrekken we op ons gemak in de richting van Plan Tureluur. Bij café- restaurant De Heerenkeet verlaten we de provinciale weg om ons te goed te doen aan vogels in Plan Tureluur. Na 175 meter hebben we onze eerste stop. En direct gaat het los. Niet van zie je dit of dat. Nee, mogen we hier wel parkeren? Staan we hier niet in de weg? De antwoorden zijn duidelijk: Ja (denk ik) en hooguit een bietje net als alle anderen. Dus we blijven er staan en genieten enorm van meer dan tien watersnippen, veel smienten, vijf kemphanen, een zwarte ruit, tureluurs en nog meer mooie vogels. En zoals je op de volgende foto kunt zien, breekt voor ons de donkere lucht open. Het komt goed vandaag!

We doen meer dan uur over ons bezoek aan Plan Tureluur. We schieten veel foto's en maken her en der ook een video. We zien veel kluten, smienten, (ontelbaar veel) wulpen, lepelaars, pijlstaarten, wintertalingen maar ook strandleeuweriken en mogelijk fraters. Helaas krijgen we de laatst genoemde niet bevestigd. Ze zitten ver weg en zijn zeer beweeglijk. We zetten de fraters niet op de lijst, maar stiekem denken we ze toch te hebben gezien.

Nog even enkele foto's van Plan Tureluur omdat we daar gek op zijn.



Een sfeerbeeld van het natte gebied met eindelijk een blauwe lucht (Foto Tineke)



Een overvliegende brandgans (foto Fred)



Vijf strandleeuweriken (foto Fred)



Een torenvalk (Foto Fred)

Over het Plan Tureluur kun je blijven schrijven. Dit gebied is een echte aanrader voor iedereen die graag vogels kijkt of fietsend van de natuur wil genieten. Het is daar altijd weer anders en verrassend.

Eén ding is zeker nog een vermelding waard. Tijdens ons bezoek aan Plan Tureluur is het vooral Frank die ons wijst op de duizenden goudplevieren die aan de horizon vliegen. Dat doen ze veelal samen met Kieviten. Een reden om bij het weggrijden van onze geplande route af te wijken en nog even te stoppen aan de Noordelijke zijde van de provinciale weg. Op afstand zien we wel plevieren maar helaas te ver weg. En voor foto's staat de zon verkeerd (of misschien staan wij wel verkeerd?). Kortom, we gaan naar de Brouwersdam en nemen de zon mee.



Onze trouwe viervoeter is het ermee eens om naar de goudplevieren te gaan kijken (Foto Jack)

Op de Brouwersdam hebben we een lunchafspraak staan. Voor sommigen een redding bij hoge nood. Eenmaal aan tafel - eigenlijk turen we liever over de zee - genieten we toch van een heerlijke lunch. Met de magen gevuld gaan we naar buiten. We spreken af richting de spuisluis te gaan, maar ook om regelmatig te stoppen. Het water staat er hoog en dat is eigenlijk jammer. Er zijn dan toch minder steltlopers om te bewonderen. Maar geen nood, er zijn er nog steeds te vinden. We genieten van de drieteenstrandlopers, paarse strandlopers, bontbekplevieren, scholeksters, kanoeten en natuurlijk ook de grote aantallen middelste zaagbekken en eidereenden op het water. Ook zien we ver op zee nog enkele zwarte zee-eenden en een kuifduiker. Eén van ons hoort van iemand die daar met een camper staat, dat er ook grote zee-eenden tussen zitten, maar wij zien ze niet. Dan maar een vogel minder op de lijst van waarnemingen.

Nog even enkele foto's van de Noordzeezijde van de Brouwersdam, omdat we daar gek op zijn.



Een deel van de vrijwilligers turend over het water (Foto Jack)



Scholeksters in diepe rust wachtend op afgaand water (Foto Bert)



Ook de rustende drieteenstrandlopers wachten op later water (Foto Bert)



En dat geldt ook voor deze rustende kanoet (Foto Fred)

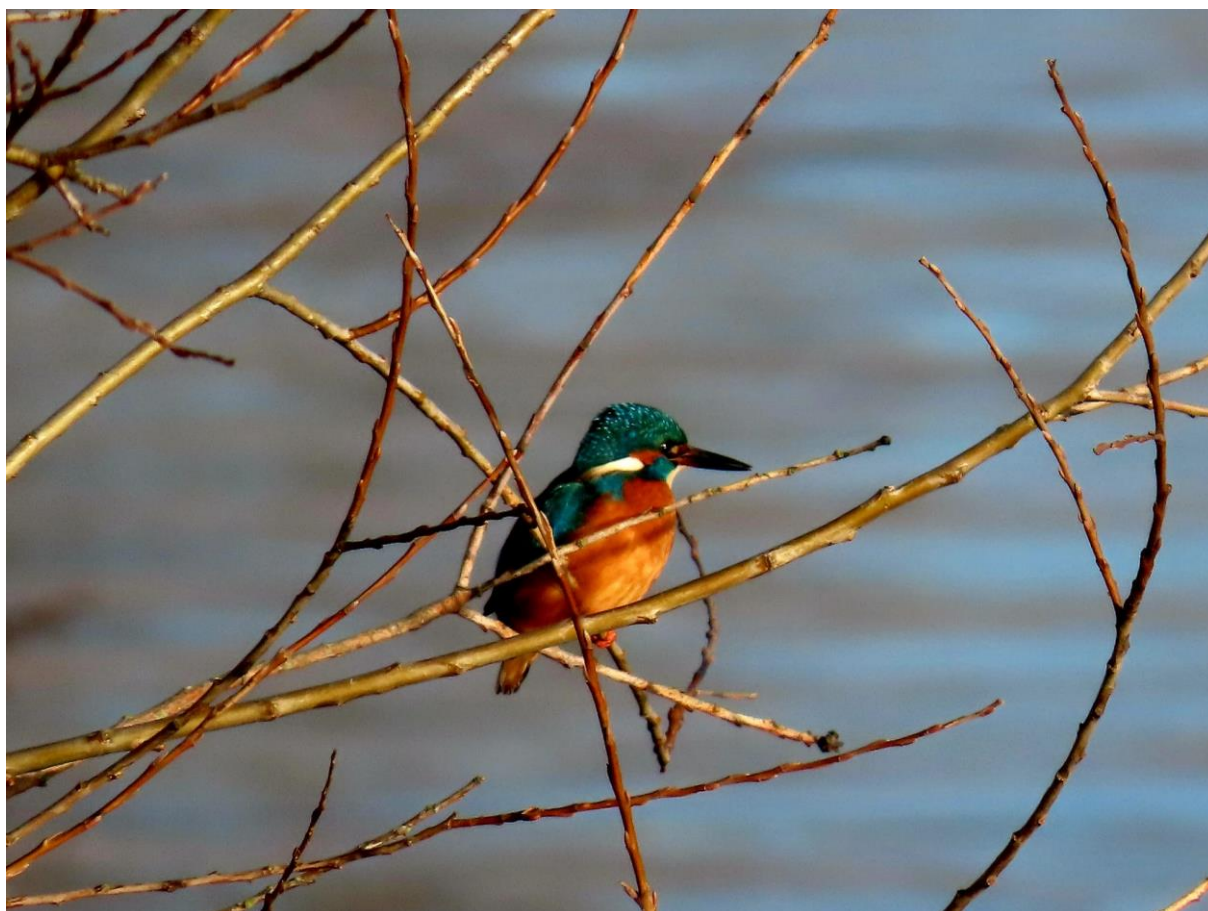


Ook de Paarse strandloper wacht op betere tijden die gegarandeerd komen. (Foto Frank)



En natuurlijk brengt ook de zeehond (ons) weer een bezoek (Foto Tineke)

Het gezegde zegt dat aan alles een eind komt. Toch accepteren we dat niet zo snel. Voordat we kiezen voor de weg naar huis gaan we nog snel aan de overzijde van de Brouwersdam kijken, namelijk de zijde van het Grevelingenmeer. Er is aan die kant van de dam in aantallen niet heel veel te bewonderen. We zien veel meerkoeten maar ook weer middelste zaagbekken en dodaars. Toch wordt hier de dag met een leuke verrassing afgesloten. Met tien fotografen op een rij kijken we onze ogen uit naar enkele ijsvogels die vissend maar ook rustend zich van hun beste kant laten zien.



Eén van de ijsvogels die we nog net bewonderen (Foto Bert)

Dan wordt het toch tijd om naar huis te gaan. We hebben een schitterende en vooral zonnige dag gehad. De reacties tijdens en na onze trip naar Zeeland zijn heel leuk en zeggen genoeg. Er is genoten. We kunnen niet wachten op een volgende trip.

Dank daarvoor!

Bijlagen

1. Meer foto's van de dag
2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten

Bijlage 1: Enkele foto's van de dag



Rustende flamingo's (Foto Maarten Jan)



Zoekt en gij zult vinden – Plan Tureluur (Foto Jack)



Blik op Plan Tureluur (Foto Jack)



Blik op de spuisluis (Foto Fred)



Bontbekplevier (Foto Fred)



Kleine zilverreiger (Foto Fred)



Torenvalk (Foto Fred)



Overvliegende smienten (Foto Fred)



Nonnetje (Foto Bert)



Toendrarietganzen (Foto Bert)



Watersnippen en kemphanen (Foto Bert)



Wintertalingen (Foto Bert)



Omdat dit zo'n mooi vogeltje is. Nogmaals de ijsvogel (Foto Maarten Jan)



Foto van één van de hazen (Foto Maarten Jan)

Bijlage 2: Overzicht van de 71 waarnemingen

Aalscholver	Koolmees
Bergeend	Krakeend
Blauwe reiger	Kuifduiker
Bontbekplevier	Kuifeend
Boomkruiper	Lepelaar
Brandgans	Meerkoet
Brilduiker	Merel
Buizerd	Middelste zaagbek
Chileense flamingo	Nijlgans
Dodaars	Nonnetje
Drieteen strandloper	Paarse strandloper
Eider	Patrijs
Ekster	Pijlstaart
Fazant	Roodborsttapuit
Fuut	Rotgans
Gewone flamingo	Scholekster
Goudplevier	Slobeend
Grauwe gans	Smient
Grote Canadese Gans	Sperwer
Grote Zilverreiger	Spreeuw
Holeduif	Strandleeuwerik
Houtduif	Toendrarietgans
Ijsvogel	Torenavalk
Kanoet	Tureluur
Kauw	Turkse tortel
Kemphaan	Waterhoen
Kievit	Watersnip
Kleine mantelmeeuw	Wilde eend
Kleine zilverreiger	Wintertaling
Kluut	Wulp
Kolgans	Zilvermeeuw
Knobbelzwaan	Zwarte kraai
Koereiger	Zwarte ruiter
Kokmeeuw	Zwarte zee-eend
Haas	Ree
Zeehond	